

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obo/36/2015
Identifikačné číslo spisu:	1011899914
Dátum vydania rozhodnutia:	14.12.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Krajčovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1011899914.5

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v spore žalobcu: SONMAZI INVEST LIMITED, so sídlom Diagorou 4, KERMIA BUILDING, Office 601, PC 1097, Nicosia, Cyprus, registračné číslo HE 315264, registrácia Cyprus, zastúpeného JUDr. Dušanom Repákom, advokátom, so sídlom Krížna 47, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: MH Manažment, a.s., so sídlom Trnavská cesta 100, 821 01 Bratislava, IČO 50 088 033, zastúpenému ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA DVORECKÝ & PARTNERI s.r.o., so sídlom Grösslingova 50, 811 09 Bratislava, IČO: 35 967 421, o náhradu škody s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. júla 2015, č. k. 10Cb/1/2011-870, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 16. júla 2015, č. k. 10Cb/1/2011-870 p o t v r d z u j e.
Žalovaný m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave, ako súd prvej inštancie, napadnutým rozsudkom zo dňa 16. 07. 2015, č. k. 10Cb/1/2011-870, žalobu zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že jeho skoršie rozhodnutie v tejto veci zo dňa 25. 09. 2014, č. k. 10Cb/1/2011-773 v spojení s opravným uznesením zo dňa 29. 09. 2014, č. k. 10Cb/1/2011-787, bolo uznesením odvolacieho súdu zo dňa 09. 04. 2015, sp. zn. 2Obo/54/2014 zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. V novom konaní súd prvej inštancie zistil, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody spolu s príslušenstvom, ktorá mu vznikla tým, že jeho ponuka bola vylúčená z účasti v obchodnej verejnej súťaži (ďalej len „OVS“), ktorú vyhlásil žalovaný a ktorej predmetom bol predaj majetkovej účasti predstavujúci 86,99 % podielu na základnom imaní spoločnosti Slovenská plavba a prístavy, a.s. Bratislava (ďalej aj ako „SPaP, a.s.“).

3. Na základe vykonaného dokazovania a s poukazom na ustanovenie § 373 a § 374 zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), dospel k záveru, že z

dôkazov ktoré sa nachádzajú v súdnom spise, žalobca nepreukázal ním žalovaný nárok, t. j. predpoklady zodpovednosti za škodu na strane žalovaného, a to porušenie právnej povinnosti, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Súd prvej inštancie zdôraznil, že zo strany žalovaného nedošlo k žiadnemu protiprávnemu konaniu nezaradením ponuky žalobcu do OVS, pričom ak by k zaradeniu ponuky žalobcu do obchodnej verejnej súťaže aj došlo, neznamenaloby to, že by akcie spoločnosti SPaP, a.s. žalobca naozaj nadobudol a následne, že by ako budúci akcionár dosahoval budúci zisk. Pri posudzovaní existencie predpokladu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody, podľa súdu prvej inštancie musí byť vzťah príčiny a následku priamy, bezprostredný a neprerušovaný. Avšak v uvedenom prípade tak nie je, nakoľko v priebehu sledu udalostí je viacero sekvencií, kde sa stráca priamy a bezprostredný vzťah. Preto nemôže existovať príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti žalovaného vo forme nezaradenia ponuky žalobcu do obchodnej verejnej súťaže a prípadným vznikom škody, nakoľko aj v prípade, ak by bola ponuka žalobcu zaradená do súťaže, nemuselo by dôjsť k uzavretiu Zmluvy o budúcej zmluve medzi žalobcom a žalovaným, nakoľko ponuka žalobcu by nemusela byť vyhodnotená ako víťazná z dôvodu nedosiahnutia najvyššieho percentuálneho splnenia hodnotených kritérií, alebo žalovaný by mohol využiť ním vymienené právo v rámci podmienok obchodnej verejnej súťaže v súlade s § 287 ods. 2 Obchodného zákonníka na odmietnutie všetkých ponúk.

4. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil, že v prípade, ak by došlo na základe zaradenia ponuky žalobcu do obchodnej verejnej súťaže, k jej prijatiu žalobcom a následnému uzavretiu Zmluvy o budúcej zmluve a súčasne budúcej zmluvy, by nemuselo mať za následok na strane žalobcu okrem iného schopnosť zabezpečiť prostriedky na riadne a včasné splatenie kúpnej ceny. Žalobca totiž v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal, že v rozhodnom čase disponoval vlastnými finančnými prostriedkami vo výške 30 % ponukovej ceny za akcie, čo bola základná podmienka preto, aby vôbec mohlo dôjsť k prvému čerpaniu úveru a k zaplateniu kúpnej ceny akcií a teda k nadobudnutiu akcií žalobcom. Bez preukázania tejto skutočnosti, by žalobca nenadobudol akcie a teda by nemohol vzniknúť žiadny budúci zisk z podnikania spoločnosti.

5. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia ďalej poukázal aj na to, že návrh Zmluvy o budúcej zmluve sa odchyľil od podmienok obchodnej verejnej súťaže svojim obsahom, nakoľko záväzný text predloženého návrhu v zmysle bodu 12. dokumentu označeného ako Údaje a materiály predkladané spoločnosťou Port Service, a.s. v zmysle podmienok účasti vo verejnej obchodnej súťaži sprievodného listu (v ďalšom označovaný ako Sprievodný list) k ponuke, bol v rozpore so záväzným textom Zmluvy o budúcej zmluve v zmysle Prílohy č. 5 podmienok obchodnej verejnej súťaže. Podľa súdu je zrejmé, že doplnený text v zmysle bodu 12. Sprievodného listu k návrhu Zmluvy o budúcej zmluve nie je iba „upozornením“ žalobcu na možnosť zákonného odstúpenia od Zmluvy o budúcej zmluve podľa § 356 Obchodného zákonníka, ale ide o doplnenie zmluvného dojednania do textu Zmluvy o budúcej zmluve.

6. Súčasne súd prvej inštancie uviedol, že úverová zmluva, ktorá bola predložená žalobcom je v rozpore s podmienkami obchodnej verejnej súťaže. Podľa bodu 5.22 úverovej zmluvy bol žalobca povinný najneskôr v prvý pracovný deň predchádzajúci pracovnému dňu, v ktorom dôjde k prvému čerpaniu, vložiť na účet označený veriteľom (bankou) peňažné prostriedky vo výške uvedenej v bode 5.2 písm. a/, t. j. 30 % kúpnej ceny (122 400 000,- Sk), kedy splnenie tejto podmienky bolo podmienkou pre čerpanie úveru.

7. Skutočná škoda mala vzniknúť žalobcovi titulom ním vynaložených nákladov v súvislosti s jeho účasťou v obchodnej verejnej súťaži. Podľa súdu prvej inštancie však právny titul a jeho výška sú nejasné a neurčité, a to najmä z dôvodu, že žalobca v rámci súdneho konania žiadnym preukázateľným a relevantným spôsobom nepreukázal vznik, existenciu a výšku škody. Súd prvej inštancie konštatoval, že náklady žalobcu súvisiace s jeho účasťou v obchodnej verejnej súťaži, nie je možné považovať za skutočnú škodu, nakoľko žalovaný nepriznal účastníkom obchodnej verejnej súťaže právo na náhradu nimi vynaložených nákladov, ktoré sú spojené s ich účasťou v súťaži.

8. Taktiež existencia a výška ušlého zisku je podľa súdu prvej inštancie nejasná, neurčitá a nepreukázaná

z dôvodu, že podnikateľský zámer žalobcu predložený v rámci ponuky do obchodnej verejnej súťaže je nepostačujúci a nie je relevantným podkladom pre výpočet ušlého zisku. Žalobca v tomto smere opieral svoj nárok o hypotetický výpočet s odkazom na Znalecký posudok č. 23/2005 vypracovaný spoločnosťou INTERAUDIT Trenčín, spol. s r.o., IČO: 30 999 944, Prúdy 23, 911 05 Trenčín, ktorý hodnotí iba hypotetické údaje uvedené v podnikateľskom zámere, čo nemôže byť podkladom pre určenie výšky škody.

9. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie, v ktorom žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie, alternatívne napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že súd návrhu vyhovie a uloží žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania.

10. Žalobca v podanom odvolaní uviedol, že s odôvodnením napadnutého rozsudku sa nemožno stotožniť, nakoľko je mylné a v rozpore s platným právom. Napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na skoršie rozhodnutia vo veci a dodal, že súd prvej inštancie pri nezmenenom skutkovom stave rozhodol v rozpore s výsledkami dokazovania a stotožnil sa s odlišným stanoviskom členky dovolacieho senátu sp. zn. 1MOBdoV/5/2009. Dôsledkom tohto postupu je podľa žalobcu zjavná arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť napádaného rozsudku, ktorá má za následok jeho nezákonnosť. Podľa žalobcu je nesporné, že súd prvej inštancie postupoval v rozpore so základnými zásadami právnej istoty, keď sa náhle a absolútne nelogicky a zásadne odchyľil podstatným spôsobom od doposiaľ prezentovaného právneho názoru. Na základe zisteného skutkového stavu ustálil a pôvodne rozhodol v prospech žalobcu, to všetko najmä bez toho, aby sa argumentačne vysporiadal so svojimi skoršími rozhodnutiami. Preto súd prvej inštancie pochybil, nakoľko pri svojom postupe po vrátení veci odvolacím súdom sa dopustil zjavnej svojvôle bez toho, aby svoju (odlišnú) interpretáciu právnych noriem založil na racionálnej argumentácii vychádzajúcej z jeho vlastnej vôle.

11. Žalobca zdôraznil, že porušenie právnej povinnosti ako predpoklad na uplatnenie nároku na náhradu škody je nutné považovať za preukázané okrem iného aj v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. 03. 2011, sp. zn. 1MOBdoV/5/2009, čím je podľa žalobcu nárok jednoznačný a nespochybniteľný. Vznik škody a jej výška boli preukázané matematickým výpočtom, a to vzhľadom na základné zásady ekonomickej teórie a platného právneho poriadku. V príčinnej súvislosti s nezahrnutím ponuky do súťaže, Port Service, a.s. (právny predchodca žalobcu), vynaložil celkovo sumu 3 585 000,- Sk pozostávajúcu zo zaplatenia registračného poplatku 125 000,- Sk, spracovateľský poplatok za vystavenie úverovej zmluvy 1 020 000,- Sk, vypracovanie due diligence 1 590 000,- Sk, finančný poradca 650 000,- Sk, mediálna kampaň 200 000,- Sk. Vynaložené náklady vyplývajú z obsahu spisu, a žalobca opakovane poukázal na skutočnosť, že v prípade uplatnenia nároku na náhradu škody sa nejedná o náhradu nákladov spojených s účasťou v súťaži, ale náhradu toho, čo by bolo vynaložené ako investícia za účelom dosiahnutia zisku, ale v dôsledku porušenia povinnosti sa jedná o náklad, zaťaženie majetku žalobcu, ktorý bol v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti žalovaným. Majetok žalobcu bol zmenšený o to, čo z neho neodôvodnene ušlo. Nejedná sa preto o situáciu, že neúspešný záujemca - uchádzač Port Service, a.s. (právny predchodca žalobcu), sa domáha vrátenia poplatkov. K náhrade ušlého zisku uviedol, že jeho výška bola rovnako potvrdená znaleckým posudkom vychádzajúcim z výnosov z podnikateľskej činnosti a všeobecnej ekonomickej teórie. Znalecký posudok č. 23/2005, vypracovaný spoločnosťou INTERAUDIT Trenčín, spol. s r.o., IČO: 30 999 944, Prúdy 23, 911 05 Trenčín konštatoval, že v podnikateľskom pláne boli zohľadnené všetky rozhodujúce ukazovatele v danom hospodárskom odvetví a dokument spĺňa náležitosti v zmysle plánu predaja. Znalecký posudok v celom rozsahu potvrdil nárok uplatnený žalobcom ako pôvodne aj konštatoval súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 10Cb/1/2011-773. V súvislosti s príčinnou súvislosťou poukázal na to, že v súťaži boli dvaja záujemcovia, ktorí preukázateľne splnili podmienky účasti v súťaži. Port Service, a.s. (právny predchodca žalobcu) predložil vyššiu ponuku na kúpnu cenu ako druhý záujemca, spoločnosť Dunajservis Slovensko, s.r.o. Obidvaja záujemcovia sa zaviazali zaplatiť kúpnu cenu v rovnakej lehote. V zmysle uvedeného je podľa žalobcu nesporné, že v prípade zaradenia Port Service, a.s. (právny predchodca žalobcu) do súťaže by musel byť vyhodnotený ako úspešný záujemca. Medzi porušením povinnosti žalovaného a vznikom škody Port Service, a.s. (právny predchodca žalobcu)

existuje preukázateľne kauzálny nexus, ktorý vyplýva z existencie vecnej súvislosti, ako aj priameho a bezprostredného vzťahu medzi príčinou a následkom.

12. Žalobca má za to, že v konaní preukázal všetky aspekty potrebné na priznanie žalovaného nároku. V súvislosti s porušením právnej povinnosti žalovaného, je podľa žalobcu nevyhnutné obligatórne skúmať súlad obsahu návrhu spoločnosti Port Service, a.s. s podmienkami súťaže. K tvrdeniam žalovaného o časti návrhu zmluvy o budúcej zmluve, ktorá nebola krytá overeným podpisom žalobcu uviedol, že v bode 12. Sprievodného listu, sa jedná o poukázanie na relevantné zákonné ustanovenie, ktorým sú zmluvné strany viazané i v prípade, ak v texte Zmluvy o budúcej zmluve uvedené nie sú, nakoľko vyplývajú priamo z platného právneho poriadku. Podľa žalobcu je nesporné, že dotknuté ustanovenie bodu 12. Sprievodného listu nie je zmenou obsahu a účelu Zmluvy o budúcej zmluve, ale skôr naopak, možno konštatovať, že jeho zámerom je prejav skutočnej vôle spoločnosti Port Service, a.s. ohľadom okolností, z ktorých pri predkladaní ponuky vychádzal. Napokon žalobca nesúhlasí ani s obranou žalovaného, že úverová zmluva nebola vymáhateľná a mala byť údajne podmienená, v dôsledku čoho nespĺňala náležitosti garancie na zaplatenie kúpnej ceny v zmysle podmienok súťaže. Záväznosť zábezpeky a jej vymáhateľnosť podľa žalobcu jednoznačne preukazuje i Čestné vyhlásenie štatutárneho orgánu spoločnosti Port Service, a.s., ktoré predkladala v súťaži označené ako Čestné vyhlásenie podľa § 4 zákona č. 221/1994 Z. z. o preukazovaní pôvodu finančných prostriedkov pri privatizácii, ktoré sa nachádza na strane 66 Ponuky. Týmto podľa žalobcu je dané, že žalovaný porušil právnu povinnosť zaradiť návrh Port Service, a.s. do súťaže a vyhodnotiť ho objektívnym porovnaním s druhým predloženým súťažným návrhom. Považuje za nesporné, že v dôsledku nezariadenia spoločnosti Port Service, a.s. do súťaže, nebola jej ponuka vyhodnotená ako najvýhodnejšia súťažná ponuka a z uvedeného dôvodu nemohla nadobudnúť akcie. V príčinnej súvislosti s nezahrnutím ponuky Port Service, a.s. do súťaže, tento preukázateľne vynaložil 3 585 000,- Sk a po zohľadnení dane z príjmu v rozhodujúcom období v sadzbe 25 % (202 778 050,- Sk) suma predpokladaného čistého zisku po zdanení by bola 608 334,15 Sk, z toho na podiel na zisku prináležiaci k akciám zodpovedajúcim 86,99 % podielu na základnom imaní suma 529 189 877,- Sk. Výkonný výbor žalovaného na 18. zasadnutí konanom dňa 04. 04. 2002, podľa žalobcu zasiahol do práv spoločnosti Port Service, a.s., v dôsledku čoho jej bola preukázateľne spôsobená škoda v sume 532 774 887,- Sk. Preto je nesporné, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, ktoré následne nesprávne právne posúdil, nakoľko v opačnom prípade by nemohol dospieť k (mylnému) záveru, že žalobca žiadnym spôsobom v konaní nepreukázal existenciu ním žalovaných nárokov. V závere podaného odvolania žalobca zdôraznil, že súd sa neriadil právne záväzným názorom dovolacieho súdu, čím porušil ústavne garantované práva žalobcu zaručené v čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto postup súdu prvej inštancie, ktorý by mal byť nezávislým a nestranným orgánom ochrany ústavnosti, je v celom rozsahu nezákonným. S ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti, vrátane spôsobu vedenia súdneho konania, rad predchádzajúcich procesných pochybení vytýkaných súdmi vyššieho stupňa a absolútne nelogickú a neodôvodnenú zmenu právnej argumentácie, postup súdu preukazuje nemožnosť vymožitelnosti práv a oprávnených záujmov žalobcu, ktorých sa domáha podaným návrhom.

13. Žalovaný k podanému odvolaniu žalobcu uviedol, že odvolacie dôvody formulované žalobcom nie sú v tomto súdnom konaní dané a napadnutý rozsudok je vecne správny, v dôsledku čoho má byť odvolacím súdom potvrdený a vec právoplatne skončená. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že po vykonaní ďalšieho dokazovania v súlade s uznesením odvolacieho súdu zo dňa 09. 04. 2015, sp. zn. 2Obo/54/2014, dospel súd prvej inštancie k záveru, že právo žalobcu na náhradu škody proti žalovanému nie je opodstatnené, nakoľko neboli splnené zákonné predpoklady potrebné pre vznik zodpovednosti za škodu. Žalovaný sa s právnym názorom súdu prvej inštancie stotožňuje, nakoľko žalobca v konaní nepreukázal existenciu ani len jedného zo zákonných predpokladov potrebných pre vznik zodpovednosti za škodu. Má za to, že súd prvej inštancie riadne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj otázku unesenia dôkazného bremena na strane žalobcu a v súlade s týmto rozhodol, pričom napadnutý rozsudok a ani konanie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, nevykazuje naplnenie žiadneho odvolacieho dôvodu namietaného žalobcom.

14. Rovnako ako súd, tak aj žalovaný má za to, že zo strany žalobcu (presnejšie jeho právneho

predchodcu) nedošlo k žiadnemu protiprávnemu konaniu tým, že nezaradil ponuku žalobcu (spoločnosti Port Service, a.s.) do OVS, nakoľko sa svojím obsahom odchyľovala od podmienok OVS, neobsahovala úradne osvedčený podpis osoby oprávnenej konať v mene žalobcu (spoločnosti Port Service, a. s.) a úverová zmluva predložená žalobcom (spoločnosťou Port Service, a. s.) za účelom preukázania finančného krytia kúpnej ceny za prevod akcií spoločnosti SPaP, a.s., bola v rozpore s podmienkami OVS. Podľa žalovaného k zmene Zmluvy o budúcej zmluve došlo skutočnosťami obsiahnutými v bode 12. Sprievodného listu, a to konkrétne s demonštratívnym vymenovaním konkrétnych dôvodov a nie len poukázaním na resp. citáciou zákonného ustanovenia Obchodného zákonníka v príslušnom znení (čo tvrdí žalobca). Uvedené podľa žalovaného znamená, že ide o doplnenie zmluvy o budúcej zmluve a nie len o poukázanie na zákonnú obchodnoprávnú úpravu.

15. Čo sa týka úverovej zmluvy predloženej žalobcom (spoločnosťou Port Service, a.s.), v rámci ponuky do OVS, táto nebola vymáhateľná a nepodmienená, a teda nespĺňala podmienky OVS, a to z viacerých dôvodov. V tejto súvislosti poukazuje najmä na to, že podľa bodu 5.2.2 predmetnej úverovej zmluvy predloženej žalobcom (spoločnosťou Port Service, a.s.), bol tento povinný najneskôr v prvý pracovný deň predchádzajúci pracovnému dňu, v ktorom dôjde k prvému čerpaniu úveru, vložiť na účet označený veriteľom (bankou) peňažné prostriedky vo výške 30 % kúpnej ceny (4 062 935,67 eur, resp. 122 400 000,- SK). Zloženie sumy vo výške podľa bodu (35) predstavovalo zmluvnú podmienku na čerpanie úveru. Tieto skutočnosti, t. j. doplnenie záväznej časti textu zmluvy o budúcej zmluve v rozpore s podmienkami OVS, nedostatok týkajúci sa úradného osvedčenia podpisu osoby konajúcej v mene žalobcu (spoločnosti Port Service, a.s.) a nedostatok týkajúci sa úverovej zmluvy, ktorou žalobca (spoločnosť Port Service, a.s.) preukazoval finančné krytie kúpnej ceny, podľa žalovaného spôsobili, že návrh žalobcu (spoločnosti Port Service, a.s.) nespĺňal stanovené podmienky OVS, a teda v súlade s bodom 4 podmienok OVS (Plán predaja) nebol zo strany FNM SR, ako právneho predchodcu žalovaného, zaradený do OVS oprávnené.

16. K nároku na náhradu nákladov žalobcu (spoločnosti Port Service, a.s.) vzniknutých v súvislosti s jeho účasťou v OVS, ktoré považuje žalobca za skutočnú škodu, žalovaný uviedol, že škoda vo výške nákladov vynaložených na súťaž nemôže v danom prípade vzniknúť. Žalobca (spoločnosť Port Service, a.s.) ani len nemohol očakávať, že mu náklady na účasť v OVS budú niekedy v budúcnosti vrátené, resp. nahradené, nakoľko žalovaný (právny predchodca žalovaného) v súlade s § 284 ods. 3 Obchodného zákonníka v príslušnom znení nepriznal účastníkom OVS právo na náhradu nimi vynaložených nákladov spojených s účasťou v OVS. Žalovaný má za to, že žalobca nepreukázal ani vznik škody vo forme ušlého zisku pričom platí, že v tomto čase ani len nie je možné určiť akýkoľvek prípadný ušlý zisk, ktorý by v hypotetickej rovine mohol vzniknúť žalobcovi z dôvodu údajného porušenia povinnosti zo strany FNM SR ako právneho predchodcu žalovaného.

17. Žalovaný ďalej vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu uvádza, že aj v prípade, ak by zo strany žalovaného, resp. jeho právneho predchodcu, došlo k porušeniu nejakej právnej povinnosti, ktorá by bola relevantná vo vzťahu k prípadnému nároku žalobcu na náhradu škody (čo však žalovaný popiera), v žiadnom prípade nemožno tvrdiť, že medzi takýmto hypotetickým porušením povinnosti zo strany FNM SR ako právneho predchodcu žalovaného a vznikom škody, ktorú si uplatňuje žalobca, existuje príčinná súvislosť vyžadovaná ako zákonný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu. V tejto súvislosti poukázal aj na to, že ani samotný odvolací súd nevyslovil názor, že medzi tvrdeným porušením povinnosti zo strany FNM SR ako právneho predchodcu žalovaného a vznikom tvrdenej škody existuje príčinná súvislosť. Podľa žalovaného súd prvej inštancie správne konštatoval, že v danom prípade neexistuje takýto vzťah príčiny a následku, nakoľko v priebehu kauzálneho sledu udalostí je viacero sekvencií, kde sa stráca priamy a bezprostredný vzťah medzi nezaradením ponuky žalobcu (spoločnosti Port Service, a.s.) do OVS a získaním tvrdeného ušlého zisku. Navyše zaradenie ponuky žalobcu (spoločnosti Port Service, a.s.) do OVS by nemalo priamo za následok prijatie jeho ponuky FNM SR ako právneho predchodcu žalovaného a následne s tým spojené uzatvorenie zmluvy o budúcej zmluve.

18. Na základe uvedeného žalovaný navrhuje, aby odvolací súd vydal rozsudok, ktorým potvrdí napadnutý rozsudok a zároveň uloží žalobcovi nahradiť žalovanému trovy konania pred súdom prvej

inštancie, ako aj trovy odvolacieho konania.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie žalobcu proti rozsudku krajského súdu bolo podané osobne dňa 31. 07. 2015, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „C. s. p.“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, t. j. zákon č. 99/1963 Zb.

20. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany (odsek 2 vyššie citovaného ustanovenia).

22. Konanie začaté do 30. 06. 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. 06. 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (odsek 4 vyššie citovaného ustanovenia).

23. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací súd“) ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného odvolacieho konania podľa ust. § 470 ods. 4 C. s. p., po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania, viazaný rozsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§ 379, § 380 ods. 1, § 383 C. s. p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako dovolací súd, v predmetnom spore o náhradu škody, uznesením č. k. MObdV/5/2009-336 zo dňa 31. 03. 2011 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, že úlohou súdu prvej inštancie bolo vyhodnotiť predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu, vrátane príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody.

25. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdom odvolacím, č. k. 2Obo45/2013-634, zo dňa 17. 12. 2013 bol rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (arbitrážnosť rozhodnutia a konanie v rozpore s § 119 ods. 2 O. s. p.) zrušený a vrátený súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Aj ďalšie rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo uznesením odvolacieho súdu č. k. 2Obo/54/2014-813, zo dňa 09. 04. 2015 zrušené a vec mu bola vrátená na nové konanie a rozhodnutie, nakoľko súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej bez vykonaného dokazovania a postupoval v rozpore s ustanovením § 118 ods. 4 O. s. p. Ostatný napadnutý rozsudok vyhlásil súd prvej inštancie v ďalšom konaní vo veci, po nariadení pojednávania, v rámci ktorého vykonal dokazovanie, a po odlišných skutkových zisteniach, preto právny názor dovolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí nebol pre súd záväzný.

26. Obchodný zákonník upravuje náhradu škody spôsobenú porušením povinnosti z obchodného záväzkového vzťahu a porušením povinnosti stanovenej Obchodným zákonníkom. V zmysle ustanovenia § 373 Obchodného zákonníka sú predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody. Uvedená zodpovednosť za škodu je objektívna. Ak zodpovedná strana preukáže, že k nesplneniu jej povinnosti došlo v dôsledku okolností vylučujúcich zodpovednosť (§ 374 ods. 1 Obchodného zákonníka), vtedy sa od zodpovednosti môže oslobodiť (liberovať). Poškodený musí vedieť preukázať, že sa vyskytli všetky tri predpoklady zodpovednosti za škodu a naopak ten, ktorý škodu spôsobil musí preukázať okolnosti

vylučujúceho jeho zodpovednosť.

27. Škodou sa rozumieme skutočná škoda, ako majetková ujmu vyjadriteľná v peniazoch, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu pred škodnou udalosťou a ušlý zisk, ktorý spočíva v tom, že nenastalo zväčšenie majetku poškodeného, ktoré keby nebola vznikla škoda, bolo by možné vzhľadom na okolnosti odôvodnene očakávať. Z obsahu spisu vyplýva, že po viacerých predchádzajúcich rozhodnutiach vydaných v tejto veci, súd prvej inštancie na základe riadne vykonaného dokazovania na ostatnom pojednávaní ustálil predmet konania, ktorým je náhrada škody spolu s príslušenstvom, ktorá vznikla žalobcovi tým, že jeho ponuka bola vylúčená z účasti v obchodnej verejnej súťaži, ktorú vyhlásil žalovaný, a ktorej predmetom bol predaj majetkovej účasti predstavujúci podiel 86,99 % podielu na základnom imaní spoločnosti Slovenská plavba a prístavy, a.s. Bratislava.

28. Podľa záverov súdu prvej inštancie žalovaný žiadnym spôsobom neporušil a ani nemohol porušiť právnu povinnosť tým, že nezaradil ponuku (nezahrnul návrh) žalobcu (jeho právneho predchodcu) do obchodnej verejnej súťaže na prevod vlastníckeho práva k 86,99 % podielu akcií na základnom imaní spoločnosť SPaP, a.s., nakoľko túto nebolo možné zahrnúť do obchodnej verejnej súťaže v zmysle § 284 ods. 1 Obchodného zákonníka pre viacero rozporov s podmienkami obchodnej verejnej súťaže. Jednou z takýchto podmienok bolo upozornenia žalovaného na str. 11 podmienok Plánu predaja. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na obsah bodu 4 podmienok Plánu predaja na str. 10, podľa ktorého musí plán obsahovať vyplnenú záväznú časť zmluvy, ktorej text je uvedený v Prílohe č. 5 Plánu predaja a výber príslušnej alternatívy tam, kde to návrh umožňuje, pričom návrh musí byť záujemcom, alebo osobou oprávnenou za neho konať podpísaný a pravosť jeho podpisu musí byť úradne overená na všetkých rovnopisoch. V zmysle podmienok obchodnej verejnej súťaže na str. 11, návrh doručený po stanovenom termíne, resp. návrh, ktorý nebude spĺňať stanovené podmienky, nebude zaradený do obchodnej verejnej súťaže. Odvolací súd na základe uvedeného konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil, že časť návrhu žalobcu neobsahovala overený podpis osoby oprávnenej konať za žalobcu. Na odvoláciu námietku žalobcu, že dotknutým ustanovením Sprievodného listu nedošlo k zmene obsahu a účelu Zmluvy o budúcej zmluve nemožno prihliadnuť, nakoľko žalobcom doplnené osobitné podmienky k predloženému návrhu Zmluvy o budúcej zmluve v bode 12. Sprievodného listu ponuky predstavujú súčasť návrhu tejto zmluvy. Odvolací súd zdôrazňuje, že z ponuky žalobcu (spoločnosti Port Service, a. s.) priamo vyplývalo, že text doplnený v zmysle bodu 12. Sprievodného listu k tejto ponuke, je doplnením zmluvného dojednania do záväzného textu zmluvy o budúcej zmluve uvedeného v podmienkach obchodnej verejnej súťaže, čím ide o modifikáciu zmluvy o budúcej zmluve. Žalobca (spoločnosť Port Service, a. s.) v bode 12. Sprievodného listu k ponuke do OVS, jasne zadefinoval podmienky odstúpenia od zmluvy o budúcej zmluve. Preto aj samotný Sprievodný list mal byť podpísaný oprávneným zástupcom žalobcu a s úradne overeným podpisom s tým, že bez takéhoto podpisu neboli naplnené všetky podmienky obchodnej verejnej súťaže stanovené žalovaným.

29. Podmienky obchodnej verejnej súťaže neboli ďalej splnené ani tým, že Zmluva o splátkovom úvere č. 670/2002 (v texte aj ako úverová zmluva), nebola vymáhateľná a nepodmienená z dôvodu, že podľa čl. I bod 3, písm. d/ tejto zmluvy, veriteľ (banka) nie je povinný poskytnúť úver v prípade, ak dlžník nesplní alebo poruší ktorúkoľvek podmienku alebo povinnosť uvedenú v úverovej zmluve. Podľa bodu 5.2.2 predmetnej úverovej zmluvy predloženej žalobcom (spoločnosťou Port Service, a.s.) bol tento dlžník najneskôr v prvý pracovný deň predchádzajúci pracovnému dňu, v ktorom dôjde k prvému čerpaniu úveru, vložiť na účet označený veriteľom (bankou) peňažné prostriedky vo výške 30 % kúpnej ceny (4 062 935,67 eur, resp. 122 400 000,- Sk). Bez posudzovania ďalších podmienok obsiahnutých v predmetnej úverovej zmluve je preto zrejmé, že táto úverová zmluva nebola v žiadnom prípade nepodmienenou v zmysle podmienok obchodnej verejnej súťaže. Záväznosť a vymáhateľnosť takejto zábezpeky nemožno preukazovať iba Čestným vyhlásením o preukazovaní legálneho pôvodu finančných prostriedkov, spoločnosti Port Service, a.s., ktoré predkladal žalobca.

30. Z dokazovania vykonaného v tomto súdnom konaní je preto zrejmé, že návrh zmluvy o budúcej zmluve predložený žalobcom (spoločnosťou Port Service, a.s.) v rámci obchodnej verejnej súťaže bol v rozpore so záväzným textom zmluvy o budúcej zmluve v zmysle podmienok OVS, pričom z podmienok

obchodnej verejnej súťaže jasne vyplýva, že návrh, ktorý nebude spĺňať stanovené podmienky, nebude do obchodnej verejnej súťaže zaradený. Z uvedeného vyplýva, že zo strany žalovaného nedošlo k žiadnemu porušeniu jeho právnej povinnosti, z ktorého porušenia žalobca zakladá jeho zodpovednosť za škodu v tomto konaní. Odvolací súd navyše dodáva, že zaradenie alebo nezaradenie ponuky žalobcu (spoločnosti Port Service, a.s.) do obchodnej verejnej súťaže (bez ohľadu na hypotetickú protiprávnosť), ešte automaticky neznamená, že by sa žalobca (spoločnosť Port Service, a.s.) stal víťazom obchodnej verejnej súťaže a uzatvoril by so žalovaným (resp. právnym predchodcom žalovaného, s Fondom národného majetku Slovenskej republiky) zmluvu o budúcej zmluve. Na to, aby žalobca (spoločnosť Port Service, a.s.) uzatvoril s FNM SR zmluvu o budúcej zmluve, by bolo nevyhnutné, aby bola jeho ponuka nielen zaradená do obchodnej verejnej súťaže, ale aj vyhodnotená ako víťazná, čo v žiadnom prípade nemuselo nastať tak, ako to tvrdí žalobca. Takto naformulovaný vzťah príčinnej súvislosti je preto čisto hypotetický a bez preukázateľnej bezprostrednej príčinnosti.

31. Keďže žalobca v konaní nepreukázal tvrdenú podmienku, predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, a to protiprávny úkon žalovaného, nemohol byť v konaní úspešný, a v tejto súvislosti žalobcovi nemohla vzniknúť škoda a ani nemohlo dôjsť k príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody. Napriek tejto skutočnosti, odvolací súd k uplatnenej škode žalobcu pozostávajúcej zo skutočnej škody a ušlého zisku uvádza, že ani jedna z uvedených škôd nevznikla. Skutočnú škodu žalobca uplatňuje spolu v sume 3 585 000,- Sk, ktorá pozostáva z registračného poplatku 125 000,- Sk, spracovateľského poplatku za vystavenie úverovej zmluvy 1 020 000,- Sk, vypracovanie due diligence 1 590 000,- Sk, odmeny finančného poradcu 650 000,- Sk a hodnoty mediálnej kampane 200 000,- Sk. Podľa žalobcu sa nejedná o náhradu nákladov spojených s účasťou v súťaži, ale náhrady toho, čo by bolo vynaložené ako investícia za účelom dosiahnutia zisku. S takýmto argumentom žalobcu nemožno súhlasiť, keďže ide o sumu odvodenú s jeho účasťou v obchodnej verejnej súťaži. Tieto výdavky žalobcovi vznikli v súvislosti s plnením podmienok Plánu predaja, bez ohľadu na to, či by v obchodnej verejnej súťaži bol úspešný alebo nie. Odvolací súd pre zdôraznenie uvádza, že žiaden z účastníkov obchodnej verejnej súťaže, v zmysle podmienok tejto súťaže, nemal nárok na náhradu ním vynaložených nákladov, nakoľko podľa Plánu predaja na str. 5, všetky náklady v súvislosti s účasťou v súťaži znáša záujemca. Náklady záujemcov vynaložené v súvislosti s ich účasťou v obchodnej verejnej súťaži nepredstavujú v danom prípade žiadnu škodu. Zvyšnú výšku škody si žalobca uplatnil titulom ušlého zisku. K určeniu výšky ušlého zisku sa vyjadrila znalecká organizácia v znaleckom posudku na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 06. 05. 2005, č. k. 36Cb/61/02-216, ktorá dospela k záveru, že údaje použité na jeho výpočet, resp. určenie tohto ušlého zisku nie sú vierohodné a na ich základe sa nedá presne určiť predpokladaný zisk. Navyše žalobcom nárokováná výška škody vo forme ušlého zisku je nejasná, neurčitá a najmä nepreukázaná, tak ako na to poukázal aj súd prvej inštancie.

32. Odvolací súd zároveň konštatuje, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery pritom dostatočne ozrejmil. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť alebo nejasnosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že preukazovanie porušenia právnej povinnosti žalovaného s poukazom na ostatné rozhodnutia v tejto veci a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. 03. 2011, sp. zn. 1MOBdoV/5/2009, ktorými rozhodnutiami považuje žalobca svoj nárok za jednoznačný a nespochybniteľný, nepostačuje. Nejedná sa ani o porušenie zásady právnej istoty, kedy súd prvej inštancie vyhodnotil právny a skutkový stav inak, a to v tejto veci (nie v porovnaní so skutkovo a právnymi zhodnými konaniami, kedy by súdy mali vydať zhodné rozhodnutia v zmysle namietanej zásady právnej istoty). Odvolací súd zdôrazňuje, že skoršie rozhodnutia súdov boli zrušené, čím prestali existovať po právnej stránke s tým, že odvolací súd navyše počas dovolacieho konania dokazovanie ani nevykonával. Takýmto postupom súdu prvej inštancie nemohlo dôjsť k žiadnej vade v konaní, ako to prezentuje žalobca. Súd prvej inštancie vlastné zistenie a vyhodnotenie právneho a skutkového stavu rozsiahlo, logicky a zrozumiteľne vysvetlil. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno uzavrieť, že skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, nie sú v danom prípade zjavne

neodôvodnené, arbitrárne a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku. Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek žalobcu.

33. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konštatuje, že žalobca v tomto konaní nepreukázal existenciu ani jedného zo zákonných predpokladov potrebných pre vznik zodpovednosti za škodu v zmysle relevantných ustanovení Obchodného zákonníka v príslušnom znení, t. j. porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného, vzniku škody na strane žalobcu a príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti zo strany žalovaného a vznikom škody na strane žalobcu. Neexistencia a nepreukázanie čo i len jedného z týchto zákonných predpokladov, je dôvodom na zamietnutie žaloby o náhradu škody. Teda ak súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zo dňa 16. 07. 2015, č. k. 10Cb/1/2011-870 žalobu žalobcu zamietol, tak rozhodol vecne správne a odvolací súd napadnuté rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil. Na závery súdu prvej inštancie odvolací súd v plnom rozsahu poukazuje a sa s nimi stotožňuje.

34. O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1, 2 C. s. p. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

35. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej

neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§426 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie.